

ARGUMENT MADAMA BUTTERFLY

ACTE I

L'acció és a Nagasaki (Japó), a principis del segle XX

En un turó sobre Nagasaki, on diversos vaixells de la marina dels Estats Units estan fondejats, un dels oficials, el tinent Benjamin Franklin Pinkerton, coneix de primera mà les peculiaritats de la casa japonesa que acaba de comprar. S'obre i es tanca a plaer, de manera que la casa es transforma constantment (E soffito e pareti). Qui li ensenya l'habitable és un intermediari de matrimonis anomenat Goro. Pinkerton, a més de la casa, ha comprat una esposa: el seu nom és Cio-Cio-San, però és coneguda com a "Butterfly" (papallona). Mentre Pinkerton espera per celebrar el casament, Goro li presenta els servents de la casa, una de les quals és la fidel Suzuki (Sorrìde Vostro Onore?).

Sharpless, el cònsol dels Estats Units a Nagasaki, arriba a la casa per assistir a la cerimònia (E suda e arrampica!). Els dos americans brinden pel seu país, mentre Pinkerton explica la seva particular filosofia de la vida (Dovunque al mondo lo Yankee vagabondo). El cònsol, però, s'amoïna en veure el concepte del matrimoni que té Pinkerton: per a ell, aquest casament amb la noia japonesa no és més que un entreteniment. El casament de veritat el farà més endavant, amb una autèntica noia americana. Sharpless ha sentit la veu de Butterfly en el consolat i sap que la noia és sincera (Ed è bella la sposa?). Per això adverteix Pinkerton que no fereixi els seus sentiments (Sarebbe gran peccato).

Arriba el seguici de la núvia, una nombrosa comitiva de parents i amics (Quanto cielo! Quanto mar!). Amb molta cerimònia, Butterfly conversa amb els dos americans (Gran ventura). Quan li pregunten l'edat confessa tenir quinze anys. El seu pare és mort (Goro afegeix discretament que va ser per invitació del mikado, l'emperador) i, com que la situació de la família és precària, ella ha hagut de treballar de geisha (E abbiamo fatto la gheschia). Els seus familiars i amics fan molt de soroll i Pinkerton ho observa tot molt divertit.

Per a Butterfly el matrimoni és completament seriós i manifesta un extremat respecte per Pinkerton. Explica que ha anat a la missió cristiana, on s'ha convertit per, d'aquesta manera, adorar el mateix déu que el seu marit (Ieri son salita tutta sola). El Comissari Imperial i l'Oficial del Registre porten a terme el casament (È concesso al nominato). Un cop acabat, marxen acompanyats pel cònsol que, una vegada més, recomana a Pinkerton que tracti la noia correctament i no li faci mal (Giudizio!).

Apareix de sobte el Bonze, sacerdot budista oncle de la noia. Aquest ha descobert que Butterfly ha esdevingut cristiana i ho denuncia públicament amb molt de rebombori (Cio-Cio-San! Abominazione!). Pinkerton el fa fora (Sbarazzate all'istante). Els parents i amics de Butterfly se'n van tot renegant d'ella (Ti rinneghiamo!). Cio-Cio-San roman tota plorosa.

Pinkerton la consola (Bimba, bimba, non piangere) i, mentre cau la nit (Viene la sera), en un impressionant duo d'amor, la sedueix completament i entren a la casa, on ella s'entregarà (Bimba dagli occhi pieni di malia).

ACTE II

Han passat tres anys des que Pinkerton va marxar de Nagasaki i només Suzuki es va quedar amb Butterfly. La situació és desesperada, però Butterfly es conforma estant a la casa i esperant Pinkerton, convençuda que el seu marit ha de tornar (Un bel dì vedremo).

Arriba Sharpless (Chiedo scusa), amb una carta de Pinkerton per llegir-la a Cio-Cio-San, però la lectura és constantment interrompuda pels comentaris de la noia i, finalment, per l'arribada del Príncep Yamadori, que vol casar-se amb ella (Yamadori, ancor le pene). Ella, però, el refusa perquè diu que continua casada amb Pinkerton i, com a tal, les costums japoneses no li afecten, sinó només les lleis americanes.

Sharpless continua amb la carta, però no la pot acabar (Ora a noi). Finalment pregunta a la noia què faria si Pinkerton no tornés. La simple idea la deixa sense paraules i, perquè el cònsol quedi convençut, li presenta el seu fill (E questo?). Pinkerton no sap res del nen i Sharpless es compromet a fer-li arribar les notícies. Butterfly està convençuda que això el farà tornar.

El canó del port és disparat, senyal d'arribada d'un vaixell (Il cannone del porto!). Butterfly i Suzuki observen des de la terrassa. Amb el llarga-vistes, Butterfly pot veure que es tracta de la canonera "Abraham Lincoln", el vaixell de Pinkerton. Butterfly se sent vindicada i, juntament amb la serventa, decora tota la casa amb flors del jardí a fi de donar la benvinguda al seu espòs (Scuoti quella fronda di ciliegio). Butterfly, a més, ordena Suzuki que la vesteixi com el dia del casament i, mentre es fa de nit, fa tres forats a la paret: un per a ella, l'altre per a Suzuki i el tercer per al seu fill. A través dels forats podran observar l'arribada de Pinkerton a la casa (Coro a bocca chiusa).

ACTE III

Es fa de dia i Butterfly encara està esperant. Suzuki i el nen s'han adormit. La sortida del sol desperta la serventa (Già il sole!), que convenç Butterfly per portar el nen a descansar.

Arriben Pinkerton i Sharpless. Troben Suzuki, però li diuen que no desperti la senyora (Chi sia?). Suzuki deixa clara a Pinkerton la força de la devoció de Butterfly per ell. Però de sobte veu una dona esperant fora: és Kate Pinkerton, l'esposa, americana, de l'oficial. Pinkerton i la seva dona han vingut a demanar si es poden emportar el nen per ser criat a Amèrica (Io so che alle sue pene). Pinkerton, aclaparat pel mal que ha causat, marxa, deixant als altres la discussió del tema (Addio fiorito asil).

Butterfly ha sentit veus i surt de la casa. Com que no troba Pinkerton, interroga Suzuki, però les respostes d'aquesta, el silenci del cònsol i la presència de Kate li fan endevinar la veritat (Vespa! Voglio che tu risponda). Està d'acord en entregar el nen, sempre que Pinkerton vingui a buscar-lo.

Sharpless i Kate se'n van i Butterfly es desespera. Ordena Suzuki que vagi a jugar amb el nen. Quan es queda sola, agafa l'espasa cerimonial amb la qual el seu pare es va llevar la vida. Quan va per matar-se, Suzuki li porta el nen, amb l'esperança de salvar la vida de la mare (Tu? Tu? Piccolo Iddio!). Butterfly s'acomiada del seu fill i li tapa els ulls. Després, es clava l'espasa i mor just quan Pinkerton torna a entrar a la casa.